

Какво се случва по света: срещи, конфликти и една пратка от Космоса

Новини | Свят | на 25.09.2023 07:20 | от Зорница Стоилова

Защо говорим за това?

За да знаеш за какво говорят в новините за възрастни.

Важно събрание на ООН в Ню Йорк

Миналата седмица в Ню Йорк се проведе голяма [среща на върха на ООН](#). Лидери на държави от целия свят се събраха да обсъждат големите проблеми пред света.

Така например Общото събрание тази година имаше за цел да отговори на тревогите на развиващите се страни от "глобалния юг", за да постигнат целите си за по-добро здравеопазване, образование и просперитет. Това е термин, с който ООН назовава страни от региони на Африка, Южна Америка и Карибите, Азия (без Израел, Япония и Южна Корея) и Океания (без Австралия и Нова Зеландия).

В друг ден имаше специално събрание за климата. На него беше позволено да говорят само страните, които имат [напредък в намаляването на емисиите си](#) на въглероден диоксид - например [Бразилия](#) или страните от [Европейския съюз](#). Докато най-големите замърсители в света, САЩ и [Китай](#), не бяха сред поканените.

В програмата имаше и Съвет за сигурност. На него говори президентът на Украйна [Володимир Зеленски](#). Той разкритикува ООН, че не е успяла да предотврати или да разреши конфликта, в който участва неговата страна, и призова Русия да бъде лишена от правото си на вето в Съвета. Съветът за сигурност е бил създаден след Втората световна война, за да пази международния мир. В него има постоянни членове (Китай, Русия, Франция, САЩ и Великобритания) и непостоянни членове. Държавите в постоянния съвет имат право да налагат вето над определени решения.

Арменците напускат Нагорни Карабах след смяна на властта

Миналата седмица след кратки бойни действия Азербайджан обяви, че е поел контрол над района Нагорни Карабах.

Това е планински район, който се намира в Южен Кавказ и който през вековете е бил на кръстопътя на няколко империи. През годините той е обект на конфликт между съседните страни Азербайджан и Армения. Международно признат е за азербайджански, но в него живеят много арменци. Нагорни Карабах е бил на практика независим през последните 30 години. Преди това е бил част от [Съветския съюз](#), както и самите Азербайджан и Армения.

В Нагорни Карабах живеят близо 120 хиляди арменци. Някои от тях са поискали да напуснат областта след промяната на властта. Това е горе-долу колкото населението на град Русе. Правителството на Армения е обещало да ги приеме, а Азербайджан - да осигури хуманитарен коридор. Това означава армиите да осигурят безопасен път на обикновените хора да напуснат района.

Напрежение между Косово и Сърбия

От един междусъседски конфликт - на друг. Отношенията между съседни народи с натрупана история никак не са лесни. На Балканите се покачи напрежението между Косово и Сърбия. В косовско село въоръжена група е стреляла срещу полицаи. Загинал е един от полицаите. Министър-председателят на Косово Албан Курти обвини организираната престъпност, подкрепяна от Сърбия. Властите в Сърбия отрекоха обвинението и на свой ред обвиниха премиера на Косово, че се стреми да покачи напрежението между двете страни.

Преди 24 години Косово и Сърбия са воювали, след като преди това са били част от една държава - Югославия. В конфликта се намесва [НАТО](#) и сръбските военни се изтеглят от Косово. Близо десет години след края на войната Косово обявява независимост. Днес то се признава за държава от 99 от 193 държави в ООН. Сърбия не е една от тях.

Важна пратка прах от Космоса: капсула на НАСА се приземи успешно на Земята

След седем години пътуване до Земята капсула на американската космическа агенция НАСА се приземи у дома с важен товар. Тя носи проба или прах от [астероида](#) Бену, който е с размери по-големи от Айфеловата кула. Какво толкова - малко прах. Да, но той може да носи важни отговори за миналото на Земята. Смята се, че е бил формиран преди около 4.5 млрд. години, "приблизително" когато се е образувала и Земята. И тъй като е богат на въглерод, може да съдържа елементи от възникването на Слънчевата система. Сега пробите ще се изучават и анализират в специални лаборатории и скоро можем да знаем повече за това откъде сме дошли.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/3374-kakvo-se-sluchva-po-sveta](https://book/3374-kakvo-se-sluchva-po-sveta)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

